

Kurzus kódja(i): FLM-271.03
FEN-150.46

Kurzus címe: Az animációs film tendenciái

Tanár neve: Varga Zoltán

Kurzus időpontja, helye: Csütörtök 13 30-15 00, -137

Vetítések időpontja, helye: Hétfő 15 00-17 00, -137

Kurzus típusa: Előadás

Kurzus leírása: A kurzus célja az animációs film fogalmának tisztázása, jellegzetes formáinak vizsgálata: az élőszereplős játékfilmmel való keveredésén túl elsősorban önálló mintázatainak (grafikus és plasztikai animáció) tanulmányozása. A kurzus vizsgálja ezenfelül az animációs forma és az elbeszélés kapcsolatát, illetve az animációs film jellegzetes kép- és hangkezelési konvencióit. A kurzus során kötelezően megtekintendő filmek többnyire rövidfilmek.

Témák

1. Az animációs film: alapfogalmak
2. Az animációs film és a vizualitás
3. Az animációs film és a hang 1.: zene
4. Az animációs film és a hang 2: zaj/zörej és beszéd
5. Az animációs film és az elbeszélés
6. Az animációs film és az élőszereplős film keveredése
7. A rajzfilm 1. A Disney-paradigma
8. A rajzfilm 2. A Disney-stílus alternatívái
9. A CGI-animáció
10. A bábanimáció
11. A gyurmaanimáció
12. Tárgy- és absztrakt animáció, kevert technikák

Kurzus teljesítésének követelményei: Írásbeli vizsga, amely filmismereti részt is tartalmaz.

- Vetített filmek:**
1. Paul Grimault: *Le Roi et l'oiseau*
 2. Émile Cohl: *Fantasmagorie*; Bartosch: *L'Idée*; Fleischer fivérek: *Betty Boop's Snow White*; Rófusz Ferenc: *A légy*; Joan Gratz: *Mona Lisa Descending a Staircase*; Suzan Pitt: *Asparagus*; Norman McLaren: *Neighbours*; Raimund Krumme: *Seltänzer*; Tyron Montgomery: *Quest*; Jacques Drouin: *La Paysagiste*; Jankovics Marcell: *Sisyphus*
 3. Disney: *Steamboat Willie*, *Skeleton Dance*, *The Band Concert*, *Toot, Whistle, Plunk and Bloom*; Fleischer fivérek: *Poor Cinderella*; Chuck Jones: *What's Opera Doc?*; MGM: *The Cat Concerto*; Erica Russell: *Feet of Song*
 4. UPA: *Gerald McBoing-Boing*, *Tell-Tale Heart*; Minnis: *Charade*; Osamu Tezuka: *Jumping*; Lauenstein fivérek: *Balance*; Nick Park: *Creature Comforts*; Ring: *Anna & Bella*
 5. Norstein: *Skazka skazok*; Weldon: *Special Delivery*; De Wit: *Father and Daughter*, *78 tours*; Nepp József: *Öt perc gyilkosság*; McLaren: *A Chairy Tale*; Gasparovic: *Satiemania*; Jones: *Duck Amuck*
 6. Joe Dante: *Homályzóna-epizód*; Karel Zeman: *Münchhausen báró kalandjai*
 7. Disney: *The Old Mill*; *Pinokkió*
 8. Chuck Jones: *Fast and Furryous*, *Rabbit Season*, *Feed the Kitty*, *One Froggy Evening*; Tex Avery: *Dumb-Hounded*, *Red Hot Riding Hood*, *King Size Canary*, *Bad Luck Blackie*; John Hubley: *Rooty Toot Toot*; Dusan Vukotic: *Surogat*; Richard Condie: *The Big Snit*
 9. Peter Földes: *Hunger*; Pixar: *The Adventures of André and Wally B*; Luxo Jr.; *Red's Dream*; *Tin Toy*; *Knick Knack*; *Geri's Game*; *One Man Band*; Chris Wedge: *Bunny*; M. Tóth Géza: *Maestro*;
 10. Sztarevics: *A filmoperatőr bosszúja*; Jiri Trnka: *Ruka/A kéz*; Kihachiro Kawamoto: *Kataku/House of Flame*; Tim Burton: *Vincent*; Barry Purves: *Next*; Suzie Templeton: *Péter és a farkas*

11. Clokey: *Gumbasia*; Vinton: *Closed Mondays*; Nick Park: *A Grand Day Out*, *The Wrong Trousers*; Jan Svankmajer: *A dialógus lehetőségei/Moznosti dialógu*, *Muzne hry/Férfias játékok*, *Tma, svetlo, tma/Sötétség, világosság, sötétség*
12. Len Lye: *Tusalava*, *A Color box*, *Free Radicals*; Oskar Fischinger: *Komposition in blau*, *Allegretto*, *Motion Painting No. 1.*; Norman McLaren: *Begone Dull Care*; Walerian Borowczyk: *Reneszánsz*, *Dom/Ház*, *Az űrhajósok*, *Angyaljáték*

- Ajánlott irodalom:** BISHKO, Leslie: A rajzfilm-stílus helyes és helytelen alkalmazása az animációban. (trans. Buglya Zsófia) *Metropolis* 13 (2009) no. 1. pp. 56-68
CRAFTON, Donald: Trükkök és animáció. In: NOWELL-SMITH, Geoffrey (ed.): *Oxford Filmenciklopédia*. Budapest: Glória, 1998. pp. 73–80.
CSILLAG Márton: Rajzold újra, gép! Animáció új dimenzióban. *Filmvilág* 48 (2005) no. 1. pp. 8–11.
DARLEY, Andrew: Vitaalap. Gondolatok az animáció-tudományról. (trans. Czifra Réka) *Metropolis* 13 (2009) no. 1. pp. 10-20.
ENIGMA 2008/56: ANIMÁCIÓ
FARKAS István: Bogarak, trendek, robotok. Motívumok mutációi az animációs filmekben. *Filmtett* 6 (2006) no. 3. pp. 22–26.
FÉJJA Sándor: *Walt Disney*. Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum – Népművelési Propaganda Iroda.
FÉJJA Sándor: *Holnap nyolcéves leszek. Az egész estés filmanimációról*. Quality Film, 1994.
HERNÁNDEZ, María Lorenzo: Az animált kép kettős értelme. Az animáció mint vizuális nyelv paradoxonairól. (trans. Kis Anna) *Enigma* 15 (2008) no. 56. pp. 41–53.
HERPAI Gergely: Plasztikázott szépségek, szimpatikus szörnyetegek. *Filmvilág* 45 (2002) no. 8. pp. 51–52.
JONES, Chuck: A zene és a rajzfilm. (trans. Erdélyi Ágnes) In: Kenedi János (ed.): *Film + zene = filmzene?* Budapest: Zeneműkiadó, 1978. pp. 283–292.
KEMÉNY György: A csendéletevő paróka. Borowczyk és Lenica. *Filmvilág* 48 (2005) no. 9. pp. 28–29.
MARGITHÁZI Orsolya: A filmművészet "mesevilága": az animációs film. *Filmtett* 2 (2002) no. 7. pp. 25–27; no. 8. pp. 19–23; no. 9. pp. 15–18; no. 10. pp. 26–29.
METROPOLIS 2009/1: AZ ANIMÁCIÓS FILM
MORITZ, William: Animációs filmek. In: NOWELL-SMITH, Geoffrey (ed.): *Oxford Filmenciklopédia*. Budapest: Glória, 1998. pp. 275–283.
MORITZ, William: Animáció a posztindusztriális korszakban. In: NOWELL-SMITH, Geoffrey (ed.): *Oxford Filmenciklopédia*. Budapest: Glória, 1998. pp. 574–582.
PINTEAU, Pascal: Animáció: az ecsettől a képpontig. In: PINTEAU: *Speciális effektek*. (trans. Varga Enikő) Pécs: Alexandra, 2004. pp. 208–283.
RUSSETT, Robert: Az animált hang és azon túl. (trans. Kis Anna) *Enigma* 15 (2008) no. 56. pp. 54–60.
SCHICKEL, Richard: *Walt Disney története*. (trans. Gyárfás Endre) Budapest: Gondolat, 1972.
SZABÓ Dénes: A mesének vége. Tex Avery 100. *Filmvilág* 52 (2009) no. 4. pp. 42–44.
SZOBOSZLAY Péter: *A rajzfilm*. Corvina Kiadó, 1977.
VARGA Zoltán: A tárgyak lelke. Norman McLaren animációi. *Filmvilág* 50 (2007) no. 8. pp. 44–45.
VARGA Zoltán: Nemcsak mozog, halljuk is. Az animációs film és a hang viszonyáról. *Filmtett* 7 (2007) no. 7. pp. 12–15.
VARGA Zoltán: Vázlat az animációs film tanulmányozásához. *Enigma* 15 (2008) no. 56. pp. 23–40.
VARGA Zoltán: Határtörések. Az élőszereplős és az animációs film keveredése és átmeneti formái. *Metropolis* 13 (2009) no. 1. pp. 36–54.